četrtek, 28. november 2019

P9_TA(2019)0079

Konferenca OZN o podnebnih spremembah leta 2019 (COP25)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 28. novembra 2019 o konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2019 v Madridu, Španija (COP25) (2019/2712(RSP))

(2021/C 232/07)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) in njenega Kjotskega protokola,

— ob upoštevanju Pariškega sporazuma, sprejetega na enaindvajseti konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP 21), ki je potekala 12. decembra 2015 v Parizu,

— ob upoštevanju 24. konference pogodbenic UNFCCC (COP24), 14. sestanka pogodbenic Kjotskega protokola (CMP14), in tretjega dela prve konference pogodbenic kot sestanka pogodbenic Pariškega sporazuma (CMA1.3), ki so potekale od 2. do 14. decembra 2018 v Katovicah na Poljskem,

— ob upoštevanju sklepa predsedstva konference Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC COP) z dne 1. novembra 2019 o sprejetju predloga vlade Čila kot prihodnjega predsedstva, da bo izvedla konferenco COP25 v Madridu, Španiji, od 2. do 13. decembra 2019,

— ob upoštevanju agende Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja,

— ob upoštevanju vrhunskega srečanja o podnebnih ukrepih, ki ga je 23. septembra 2019 organiziral generalni sekretar Združenih narodov,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2018 o konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2018 v Katovicah na Poljskem (COP24) ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2019 o podnebnih spremembah – evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo v skladu s Pariškim sporazumom ([2]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. novembra 2018 z naslovom Čist planet za vse – Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo (COM(2018)0773),

— ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 20. junija 2019,

— ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 4. oktobra 2019,

— ob upoštevanju dokumenta o predlaganem načrtovanem nacionalnem prispevku EU in njenih držav članic, ki sta ga 6. marca 2015 Latvija in Evropska komisija predložili UNFCCC,

— ob upoštevanju posebnega poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) z naslovom Globalno segrevanje za 1,5 °C, njegovega petega ocenjevalnega poročila (AR5) in njegovega zbirnega poročila, njegovega posebnega poročila o podnebnih spremembah in zemljiščih ter njegovega posebnega poročila o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebju,

([1]) Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0430.
([2]) Sprejeta besedila, P8_TA(2019)0217.

— ob upoštevanju poročila Svetovne komisije za prilagajanje (GCA) o prilagajanju na podnebne spremembe,

— ob upoštevanju zbirnega poročila Programa OZN za okolje (UNEP) iz novembra 2018 z naslovom *The Emissions Gap Report 2018* (Poročilo o emisijski vrzeli za leto 2018) in njegovega četrtega poročila o vrzelih pri prilagajanju za leto 2018,

— ob upoštevanju ocene kazalnika Evropske agencije za okolje z naslovom *Economic losses from climate-related extremes in Europe* (Gospodarske izgube zaradi skrajnih podnebnih pojavov v Evropi), objavljene 2. aprila 2019,

— ob upoštevanju izjave Svetovne meteorološke organizacije o stanju svetovnega podnebja v letu 2018 (Statement on the state of the global climate in 2018) iz marca 2019 in njenega 14. biltena o toplogrednih plinih (Greenhouse Gas Bulletin) z dne 22. novembra 2018,

— ob upoštevanju Šlezijske deklaracije o solidarnosti in pravičnem prehodu, Šlezijske ministrske izjave z naslovom Gozdovi za podnebje in partnerstva Driving Change Together (Skupaj za spremembo) za elektromobilnost in promet brez emisij, ki so bili podpisani ob robu konference o podnebnih spremembah COP24,

— ob upoštevanju povzetka ocenjevalnega poročila za oblikovalce politik o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah Medvladne platforme o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) z dne 29. maja 2019,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. novembra 2017 o akcijskem načrtu za naravo, ljudi in gospodarstvo ([3]),

— ob upoštevanju zbirnega poročila na visoki ravni o najnovejših informacijah o podnebju, ki ga je zasnovala znanstvena svetovalna skupina vrha OZN o podnebnih ukrepih leta 2019, z naslovom Združeni v znanosti,

— ob upoštevanju raziskave Eurobarometer o podnebnih spremembah iz aprila 2019,

— ob upoštevanju vprašanja za Svet (O-000029/2019 – B9-0055/2019) in Komisijo (O-000030/2019 – B9-0056/2019) o konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2019 v Madridu, Španija (COP25),

— ob upoštevanju člena 136(5) in člena 132(2) Poslovnika,

A. ker je Pariški sporazum začel veljati 4. novembra 2016; ker je 19. novembra 2019 187 od 197 pogodbenic konvencije UNFCCC vložilo svoje listine o ratifikaciji, sprejetju, odobritvi ali pristopu k OZN;

B. ker so EU in njene države članice 6. marca 2015 UNFCCC posredovale dokument o svojih načrtovanih nacionalno določenih prispevkih in se s tem zavezale vsaj 40-odstotnem domačem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov do leta 2030 glede na raven iz leta 1990;

C. ker dosedanje zaveze držav podpisnic Pariškega sporazuma ne bodo zadoščale za dosego skupnega cilja; ker trenutni nacionalno določeni prispevki EU in njenih držav članic niso skladni s cilji, opredeljenimi v Pariškem sporazumu, in jih je treba revidirati;

D. ker poročilo IPCC o globalnem segrevanju za 1,5 °C kaže, da bi bile posledice povečanja temperature za 1,5 °C verjetno precej blažje od posledic povečanja za 2 °C;

([3]) UL C 356, 4.10.2018, str. 38.

četrtek, 28. november 2019

E. ker so bila zadnja štiri leta – od 2015 do 2018 – štiri najtoplejša leta v zgodovini meritev svetovne temperature in ker je bila v letu 2018 zabeležena rekordna višina emisij ogljika na svetovni ravni; ker je bil julij 2019 najtoplejši zabeleženi mesec in se ta trend v letu 2019 še nadaljuje, tako da so leta od 2015 do 2019 po podatkih Svetovne meteorološke organizacije obdobje najtoplejših izmerjenih petih letih;

F. ker je po podatkih Svetovne meteorološke organizacije (WMO) svetovna koncentracija CO_2 v letu 2018 znašala 407,8 delcev na milijon (ppm), kar je 2,2 ppm več kot 2017, in so koncentracije CO_2 na dobri poti, da do konca leta 2019 dosežejo ali celo presežejo 410 ppm;

G. ker so septembra 2019 v okviru svetovnega podnebnega gibanja v 185 državah po vsem svetu potekale demonstracije, ko se je 7,6 milijona ljudi odpravilo na ulice, kar je zgodovinsko največje udejstvovanje za podnebje,

H. ker preambula Pariškega sporazuma priznava pomen zagotavljanja celovitosti vseh ekosistemov, vključno z oceani; člen 4(1)(d) konvencije UNFCCC poudarja, da njene pogodbenice spodbujajo trajnostno upravljanje, ohranjanje in povečanje ponorov in zbiralnikov vseh toplogrednih plinov, vključno z biomaso, gozdovi in oceani ter drugimi kopenskimi, obalnimi in morskimi ekosistemi;

I. ker je Čile kot prihodnji predsedujoči konferenci COP25 že navedel, da bo poudaril vlogo oceanov v boju proti globalnemu segrevanju, in je ta odločitev še toliko bolj smiselna po objavi novega skrb vzbujajočega poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) o segrevanju oceanov;

J. ker gozdovi znatno prispevajo k blaženju podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; ker približno 10 % emisij toplogrednih plinov v EU absorbirajo rastoči gozdovi; ker krčenje gozdov povzroča skoraj 20 % svetovnih emisij toplogrednih plinov, zanj pa je krivo predvsem širjenje industrijske reje živine in proizvodnje soje in palmovega olja, tudi tistih, namenjenih za trg EU; ker bi morala EU zmanjšati svoje posredne prispevke h krčenju gozdov („poosebljeno krčenje gozdov“), za katere je odgovorna;

K. ker je Parlament zdaj večkrat pozval Komisijo, tudi v njeni resoluciji o podnebnih spremembah z dne 14. marca 2019, naj preuči oblikovanje cen CO_2 v sektorjih, ki še niso vključeni v sistem EU za trgovanje z emisijami;

L. ker imajo podnebne spremembe nesorazmerne posledice za države v razvoju, čeprav ravno one izpuščajo veliko manj CO_2 kot razvite države;

1. opozarja, da so podnebne spremembe med najpomembnejšimi izzivi za človeštvo in da morajo vse države ter akterji po vsem svetu storiti vse za boj proti njim; poudarja, da so pravočasno mednarodno sodelovanje, solidarnost in dosledna ter neomajna zavezanost k skupnemu ukrepanju edina rešitev, s katero lahko zaščitimo ves planet;

2. priznava, da so ljudje zelo zaskrbljeni zaradi resnih tveganj, povezanih s podnebnimi spremembami; opozarja, da po podatkih ankete Eurobarometer za leto 2019 93 % državljanov EU meni, da so podnebne spremembe resen problem; pozdravlja, da si ljudje po svetu, zlasti mlajše generacije, vse bolj dejavno prizadevajo za ukrepe v zvezi s podnebnimi spremembami; pozdravlja pozive k višjim skupnim ambicijam ter hitrim ukrepom, da bi izpolnili cilje Pariškega sporazuma in da bi ne presegli omejitve dviga temperature na 1,5 °C; poziva nacionalne, regionalne in lokalne vlade ter EU, naj te pozive upoštevajo;

3. priznava, da je za uspešnost ambiciozne in vključujoče podnebne politike in ukrepov EU nepogrešljiva javna podpora; meni, da bi se to moralo odražati tudi v prizadevanjih EU za boj proti podnebnim spremembam;

4. priznava, da največje breme podnebnih sprememb nosijo in bodo tudi v prihodnosti nosile države svetovnega juga, da so te države bolj občutljive na negativne učinke podnebnih sprememb kot države svetovnega severa, da so že utrpele izgube in škodo, hkrati pa se težje prilagajajo in so k podnebni krizi prispevale znatno manj kot slednje;

5. opozarja, da je v preambuli Pariškega sporazuma pravica do zdravja priznana kot ključna človekova pravica; poudarja, da je v 1. odstavku 4. člena Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) navedeno, da vse pogodbenice pri projektih ali ukrepih za zmanjšanje podnebnih sprememb ali prilagoditev nanje uporabljajo „primerne metode, na primer presojo vplivov, ki bodo oblikovane in določene na državni ravni z namenom čim bolj zmanjšati škodljive učinke na gospodarstvo, zdravje in kakovost okolja“; meni, da bi bilo treba vidik zdravja vključiti v nacionalne načrte za prilagajanje in nacionalna sporočila v okviru konvencije;

6. obžaluje dejstvo, da kazalniki ciljev trajnostnega razvoja v zvezi s podnebnimi spremembami ne vključujejo zdravja; kljub temu opaža, da se poskuša ta pomanjkljivost odpraviti v akademskih raziskovalnih pobudah Svetovne zdravstvene organizacije in sekretariata Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja; pozdravlja, da je bila v OZN 23. septembra 2019 na visoki ravni sprejeta politična izjava o splošnem zdravstvenem varstvu;

7. priznava, da bo večino ciljev trajnostnega razvoja skoraj nemogoče uresničiti, če ne bomo izpolnili podnebnih in okoljskih ciljev, glede katerih je bil sklenjen dogovor na konferenci COP21;

8. poudarja, da se neposredne posledice podnebnih sprememb že občutijo; poudarja, da bi se lahko po navedbah iz poročila Globalne komisije za prilagajanje zaradi podnebnih sprememb do leta 2030 več kot 100 milijonov ljudi znašlo v revščini, poljski pridelek pa bi se lahko do leta 2050 zmanjšal za 5 do 30 %, zaradi česar bi bila zlasti na ranljivih območjih ogrožena prehranska varnost;

9. poudarja, da bo po ocenah neublaženo segrevanje preoblikovalo svetovno gospodarstvo, tako da se bodo povprečni svetovni dohodki do leta 2100 zmanjšali za 23 %, dohodkovna neenakost na svetovni ravni pa se bo še poglobila; poudarja, da so pričakovane izgube na svetovni ravni v nasprotju s predhodnimi ocenami približno sorazmerne s povprečno globalno temperaturo, pri čemer so povprečne izgube mnogokrat večje, kot kažejo glavni modeli ([4]);

Znanstvena osnova podnebnih ukrepov

10. poudarja, da gre pri posebnem poročilu Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) o segrevanju za 1,5 °C za najcelovitejšo in najsodobnejšo znanstveno oceno scenarijev blažitve podnebnih sprememb v skladu s Pariškim sporazumom; poudarja, da po ugotovitvah tega poročila, če želimo zagotoviti možnost zadržanja zvišanja povprečne globalne temperature pod 1,5 °C do leta 2100 brez prekoračitve ali z omejeno prekoračitvijo pomeni, da je treba najpozneje do leta 2067 na svetovni ravni doseči ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov in da je treba letne svetovne emisije toplogrednih plinov do leta 2030 omejiti na največ 27,4 $GtCO_2eq$ na leto; poudarja, da si mora EU, ki ima v svetu vodilno vlogo, v sodelovanju z drugimi velikimi svetovnimi gosodarstvi, ob upoštevanju teh ugotovitev in v skladu s Pariškim sporazumom, čim prej začeti prizadevati za ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov, najpozneje pa do leta 2050;

11. poudarja, da posebno poročilo Medvladnega foruma o podnebnih spremembah in zemljiščih opozarja na močan vpliv globalnega segrevanja na zemljišča; izraža zaskrbljenost, da degradacija tal, ki jo povzroča človek, zlasti zaradi netrajnostnih kmetijskih praks in vse večjih motenj v zvezi z rabo zemljišč, kot so gozdni požari, še bolj omejujejo zmožnost zemljišč, da delujejo kot ponor ogljika; poudarja, da bodo te že zdaj resne posledice v prihodnosti predvidoma še hujše, če se bodo nadaljevali prevladujoči svetovni trendi;

12. poudarja, da Medvladni forum o podnebnih spremembah v posebnem poročilu o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebju opozarja, da so podnebni mehanizmi odvisni od zdravja oceanov in morskih ekosistemov, ki so zdaj izpostavljeni globalnemu segrevanju, onesnaževanju, prekomernemu izkoriščanju morske biotske raznovrstnosti, naraščanju gladine morja, zakisljevanju, deoksigeniranju, morskim vročinskim valovom, taljenju ledenikov in morskega

([4]) Burke in dr., *Global non-linear effect of temperature on economic production* (Globalni nelinearni vpliv temperature na gospodarsko proizvodnjo), *Nature*, zvezek 527, str. 235–239.

ledu, kot ga doslej še ni bilo, ter obalni eroziji; poleg tega poudarja ugotovitve iz poročila v zvezi s povečanim tveganjem za morske ekosisteme, obalne skupnosti in načine preživljanja; opozarja, da oceani lahko prispevajo k blaženju posledic podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; poudarja, da bo 25. konferenca pogodbenic prva „modra“ konferenca; zato poziva EU, naj vidik oceanov obravnava prednostno v okviru zelenega dogovora in ga uvrsti visoko na agendo potekajočih mednarodnih pogajanj o podnebju;

13. je zaskrbljen zaradi poročila v okviru Programa Združenih narodov za okolje o emisijski vrzeli za leto 2018, zlasti zaradi dejstva, da trenutni brezpogojni nacionalno določeni prispevki niti približno ne zadostujejo za omejitev globalnega segrevanja na 2 °C iz Pariškega sporazuma in da bodo namesto tega povzročili, da se bo do leta 2100 predvidoma povišala temperatura za 3,2 °C ([5]), če predpostavljamo, da se bodo podnebni ukrepi dosledno izvajali v 21. stoletju; opozarja na visoko tveganje, da bomo s segrevanjem za 3,2 °C prestopili določene meje in da bo to vodilo v močno nadaljnje segrevanje;

14. izraža zaskrbljenost zaradi ugotovitev zbirnega poročila na visoki ravni z naslovom Združeni v znanosti, ki je bilo pripravljeno v okviru vrha OZN o podnebnih ukrepih leta 2019, zlasti dejstva, da so se emisije, nastale pri uporabi premoga, leta 2017 znova povečale in da je letna rast emisij CO_2, nastalih pri uporabi fosilnih goriv, v letu 2018 dosegla novo najvišjo vrednost, kar je povzročilo alarmantne in doslej najvišje koncentracije toplogrednih plinov v ozračju;

15. poudarja, da bi bilo treba za to, da ne bi presegli omejitve segrevanja za 1,5 °C, sedanje ambicije v nacionalno določenih prispevkih petkratno povečati; poudarja, da je ta globalni cilj tehnično še vedno dosegljiv in da bi prinesel številne dodatne koristi za okolje in javno zdravje;

16. poudarja, da po navedbah Svetovne zdravstvene organizacije podnebne spremembe vplivajo na družbene in okoljske dejavnike zdravja – čist zrak, neoporečno pitno vodo, zadostno preskrbo s hrano in varno zavetje – in da ocenjujejo, da bo med letoma 2030 in 2050 zaradi neustrezne prehranjenosti, malarije, driske in toplotne preobremenjenosti letno umrlo 250.000 ljudi več, izredno visoke temperature zraka pa bodo neposredno prispevale k večji umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja ter bolezni dihal, zlasti med starejšimi in ranljivimi osebami; poudarja, da poplave, vročinski valovi, suše in požari, ki so posledica podnebnih sprememb, občutno vplivajo na zdravje ljudi in med drugim škodujejo duševnemu zdravju ter povzročajo podhranjenost, bolezni srca in ožilja, bolezni dihal in okužbe z vektorsko nalezljivimi boleznimi; poudarja, da je zaradi poslabšanja higienskih razmer, omejenega dostopa do pitne vode ter zdravstvenih storitev ogroženo zdravje žensk, zlasti nosečnic;

17. poudarja, da se v globalnem poročilu o oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev IPBES 2019, v posebnem poročilu Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) in zemljiščih in njegovem posebnem poročilu o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebju ter v poročilu Globalne komisije za prilagajanje priznava, da so podnebne spremembe eden od glavnih neposrednih dejavnikov izgube biotske raznovrstnosti in degradacije tal; poudarja, da bodo negativni učinki podnebnih sprememb na naravo in biotsko raznovrstnost, ekosistemske storitve ter oceane in varnost hrane v prihodnjih desetletjih postajali vse pomembnejši;

18. ponovno poudarja, da je dosledno ohranjanje visokoogljičnih ekosistemov, kot so šotišča, močvirja, naravni pašniki, mangrove in še nedotaknjeni gozdovi, eden od možnih odzivov s takojšnjim učinkom, in ga pod nobenim pogojem ne morejo nadomestiti pogozdovanje in ponovno pogozdovanje ter obnova degradiranih zemljišč, saj ti nimajo takojšnjega učinka;

19. poudarja, da je v globalnem poročilu o oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev IPBES 2019 navedeno, da danes izumrtje grozi milijon vrstam; opozarja, da je biotska raznovrstnost ključnega pomena, saj ljudem omogoča boj proti globalnemu segrevanju in prilagajanje nanj; je zaskrbljen, kako bo izguba biotske raznovrstnosti vplivala na našo odpornost; poudarja, da pri izgubi biotske raznovrstnosti ne gre le za okolje, pač pa tudi za širše družbene in gospodarske učinke;

([5]) Program OZN za okolje, *Emissions Gap Report 2018* (Poročilo o emisijski vrzeli za leto 2018), str. 21.

Ambiciozna podnebna politika EU: nacionalno določeni prispevki EU in dolgoročna strategija

20. poziva vse pogodbenice UNFCCC, v sodelovanju z regijami in nedržavnimi akterji, naj konstruktivno sodelujejo v procesu, ki bo vzpostavljen do leta 2020, ko bo treba posodobiti nacionalno določene prispevke in zagotoviti njihovo skladnost z dolgoročnim temperaturnim ciljem Pariškega sporazuma; priznava, da sedanje zaveze ne zadoščajo za izpolnitev ciljev sporazuma; zato poudarja, da bi morale svetovne emisije toplogrednih plinov čim prej doseči vrh in da bi morale vse pogodbenice, zlasti EU in vse države G20, okrepiti svoja prizadevanja in posodobiti svoje nacionalno določene prispevke do začetka leta 2020, kot je predvideno v Pariškem sporazumu;

21. pozdravlja ustanovitev zavezništva za podnebne ukrepe na vrhu OZN o podnebnih ukrepih leta 2019, ki vključuje 59 pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, ki so napovedale, da nameravajo do leta 2020 predložiti zavezo o povečanih nacionalno določenih prispevkih, kot je določeno v Pariškem sporazumu, odobrava pa tudi, da si 65 pogodbenic, vključno z EU, prizadeva za dosego ničelne stopnje neto emisij toplogrednih plinov do leta 2050; kljub temu obžaluje, da vse države članice EU še niso bile pripravljene podpreti ambicioznejših ciljev v zvezi z nacionalno določenimi prispevki EU, kljub zahtevam Evropskega parlamenta;

22. poudarja, da je pomembno, da ima EU ambiciozno in vključujočo podnebno politiko, da bo lahko verodostojna in zanesljiva partnerica na svetovni ravni, ter da mora ohraniti vodilno vlogo na svetovni ravni na področju podnebnih sprememb; zato poudarja, da mora EU vlagati in znatno napredovati na področju raziskav in inovacij, ki se uporabljajo v industriji;

23. ponovno poziva voditelje EU, ko se bodo sestali na zasedanju Evropskega sveta 12. in 13. decembra 2019, naj čim prej in najpozneje do leta 2050 podprejo dolgoročni cilj EU, da doseže domače ničelne neto emisije toplogrednih plinov; poziva državo, ki predseduje Svetu in Komisiji, naj nato ta cilj čim prej sporoči sekretariatu UNFCCC; poudarja, da bo treba cilje za leto 2030 povečati, da bi stroškovno čim učinkoviteje dosegli ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov do leta 2050 in da se ne bi bilo treba zanašati na tehnologije za odstranjevanje ogljika, ki bi lahko povzročile znatna tveganja za ekosisteme, biotsko raznovrstnost in prehransko varnost; poudarja, da so naravne rešitve ključno orodje, da bo EU dosegla cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov; obžaluje, da je EU na podnebnem vrhu OZN septembra 2019 zamudila priložnost, da bi si zastavila višje cilje in prevzela vodilno vlogo pri uresničevanju Pariškega sporazuma; meni, da je izjemno pomembno, da EU na COP25 prenese jasno sporočilo, da je pripravljena okrepiti svoj prispevek k Pariškemu sporazumu;

24. podpira posodobitev nacionalno določenih prispevkov EU, da bi se v celotnem gospodarstvu do leta 2030 zmanjšale domače emisije toplogrednih plinov za 55 % glede na ravni iz leta 1990; zato voditelje EU poziva, naj podprejo ambicioznejši pristop glede nacionalno določenih prispevkov Unije; meni, da je treba vzporedno s tem v zakonodajo EU vključiti tudi cilj, da bi čim prej, najkasneje pa do leta 2050, dosegli podnebno nevtralnost; poziva druga svetovna gospodarstva, naj posodobijo svoje nacionalno določene prispevke, da bi spodbudili globalne učinke;

25. pričakuje, da bo evropski zeleni dogovor določil celovito in ambiciozno strategijo, s katero bi najkasneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtralno Evropo, vključno z ciljem zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 55 % do leta 2030; poziva Komisijo, naj ustrezno prilagodi vse svoje politike na tem področju, zlasti podnebno, kmetijsko in kohezijsko politiko;

26. poudarja, da za doseganje ciljev Pariškega sporazuma potrebujemo konkretne izvedbene ukrepe in izvrševanje na nacionalni ravni in ravni EU, kot je uspešno uresničevanje ciljev na področju obnovljivih virov do leta 2030 in energetske učinkovitosti;

27. poudarja, da bi bilo treba vse podnebne politike izvajati v skladu z načelom pravičnega prehoda in v tesnem sodelovanju s civilno družbo in socialnimi partnerji; zato meni, da je treba za pravično, vključujoče in socialno trajnostno doseganje podnebne nevtralnosti v vseh sektorjih družbe okrepiti socialno partnerstvo in udeležbo civilne družbe na nacionalni ravni in ravni EU; meni, da so naravne rešitve, obnova in ohranjanje ekosistemov in biološke raznovrstnosti bistveni elementi za ublažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje;

četrtek, 28. november 2019

28. meni, da bi bilo koristno, da bi EU zaradi nadaljnjega zagotavljanja večje stabilnosti trgov določila tudi dodatni cilj vmesnega zmanjšanja emisij do leta 2040, saj bi to zagotovilo dodatno stabilnost in izpolnitev dolgoročnega cilja ničelne stopnje neto emisij toplogrednih plinov do leta 2050; opozarja, da je treba cilje redno posodabljati, da bi zagotovili njihovo skladnost z izvajanjem Pariškega sporazuma;

29. meni, da bi bilo treba nadaljevati razvoj zanesljivega modela za merjenje vpliva na podnebje, ki bo temeljil na potrošnji; je seznanjen z ugotovitvijo v poglobljeni analizi Komisije, da se prizadevanja EU za zmanjšanje emisij iz njene proizvodnje delno izničijo z uvozom blaga z večjim ogljičnim odtisom, vendar je EU kljub temu do leta 2016 že znatno prispevala k zmanjšanju emisij v drugih državah, ker je povečala obseg trgovine in pri svojem izvozu izboljšala učinkovitost glede CO_2;

30. poudarja, da je potreben trdnejši mednarodni okvir, da se zaščiti biotska raznovrstnost na globalni ravni, ustavi njeno upadanje in da se čim bolj obnovi; meni, da bi moral ta okvir temeljiti na ciljih in trdnih zavezah, ki bi zajemale prispevke, določene na nacionalni ravni, in druge ustrezne instrumente, finančne zaveze in zagotovila za večjo krepitev zmogljivosti, pa tudi mehanizem petletnega pregleda, pri čemer bi bil poudarek na vse večji ambicioznosti;

COP25 v Madridu, Španiji

31. priznava dosežke na konferenci COP24 v Katovicah, ki je okrepila zagon za podnebne ukrepe in z dokončanjem delovnega programa Pariškega sporazuma (Katoviški pravilnik) zagotovila operativne smernice za izvajanje Pariškega sporazuma; vendar ugotavlja, da je treba na konferenci COP25 dokončati nekatere nezaključene zadeve iz Katovic, zlasti mehanizme iz člena 6 Pariškega sporazuma; poleg tega meni, da bo treba na konferenci COP25 sprejeti več izvedbenih sklepov, zlasti na področjih blaženja, prilagajanja, preglednosti in podpore; z zanimanjem pričakuje uspešen zaključek pregleda Varšavskega mednarodnega mehanizma za izgubo in škodo na konferenci COP25 ter pogajanja o akcijskem načrtu za enakost spolov; priznava, da bodo na konferenci COP25 potekale nadaljnje razprave, da bi dosegli dogovor o skupnih časovnih okvirih;

32. poudarja, da je pomembno določiti skupna obdobja izvajanja za nacionalno določene prispevke, ker imajo številne pogodbenice Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja pet- ali desetletni časovni okvir, druge pa imajo krajšega ali pa ga sploh niso določile; ugotavlja, da bi ohranjanje različnih časovnih okvirov lahko negativno vplivalo na prihodnja pogajanja o podnebnih ciljih; meni, da bi s skupnimi obdobji izvajanja za nacionalne določene prispevke zagotovili, da bi vse pogodbenice hkrati posodabljale in sporočale svoje zaveze ter izboljšale skupna prizadevanja in olajšale njihovo količinsko opredeljevanje; podpira uvedbo petletnega skupnega časovnega okvira za vse nacionalno določene prispevke po letu 2030, kar bo v skladu s ciklom ciljev Pariškega sporazuma in ne bo vplivalo na dodatne dolgoročne zaveze, ki jih bodo pogodbenice izpolnjevale doma;

33. pozdravlja, da je Čile glede prehoda na čisto energijo med najuspešnejšimi državami v vzponu in da beleži zlasti najvišjo rast proizvodnje sončne energije na svetu; meni, da bi moral biti prispevek te države k obvladovanju podnebne krize navdih številnim državam južne Amerike in vsega sveta;

34. poudarja, da bodo globalni ukrepi v naslednjih desetih letih vplivali na prihodnost človeštva naslednjih 10 000 let; zato poziva Komisijo in vse pogodbenice COP25, naj sprejmejo drzne in ambiciozne ukrepe;

35. priznava vlogo sodelovalnih pristopov pri doseganju višjih ciljev v smislu blažitve in prilagajanja ter pri spodbujanju trajnostnega razvoja in okoljske celovitosti; poudarja, da so potrebna ta prizadevanja, da bi dosegli splošno zmanjšanje emisij in da bi se izognili povečanju emisij v programskih obdobjih nacionalno določenih prispevkov ali med njimi; izraža zaskrbljenost zaradi omejenega napredka, doseženega na 50. vmesnem zasedanju UNFCCC v Bonnu glede tržnih in netržnih mehanizmov;

36. Komisijo in države članice poziva, naj se zavzema za stroga in robustna mednarodna pravila glede člena 6 Pariškega sporazuma; priznava številne težave, ki jih številni projekti mehanizma čistega razvoja in skupnega izvajanja v okviru Kjotskega protokola predstavljajo za okoljsko celovitost in trajnost; poziva, naj se preprečijo vrzeli v obračunavanju ali dvojnem štetju ter pri dodatnosti zmanjšanja emisij; je zaskrbljen zaradi možnosti, da bi se enote, izdane v okviru Kjotskega

protokola, morebiti uporabile za cilje v zvezi z nacionalno določenimi prispevki za nacionalno varnost, saj bi to resno poslabšalo okoljsko celovitost prihodnjih mehanizmov, vzpostavljenih v skladu s členom 6; poudarja, da morajo biti pravice do emisij, s katerimi se trguje po novih tržnih mehanizmih, dodatne in da morajo krepiti blažitvena prizadevanja v okviru sedanjih in prihodnjih nacionalno določenih prispevkov; podpira zamisel, da se del prihodkov iz mehanizmov 6. člena uporabi za povečanje sredstev nezadostno financiranega Prilagoditvenega sklada;

37. meni, da bi morala konferenca COP25 določiti novo raven ciljev, tako glede ciljev izvajanja pariškega sporazuma kot tudi v zvezi z naslednjim krogom nacionalno določenih prispevkov, ki bi morali odražati okrepljene zaveze na področju podnebnih sprememb v vseh sektorjih na kopnem in v oceanih;

38. poudarja, kako pomembno je, da EU na konferenci COP25 spregovori z enotnim glasom in s tem ubrani svojo politično moč in verodostojnost; vse države članice poziva, naj podprejo mandat EU med pogajanji in dvostranskimi srečanji z drugimi akterji;

Vloga gozdov

39. želi spomniti, da bi morale v skladu s Pariškim sporazumom vse pogodbenice sprejeti ukrepe za ohranjanje in povečanje ponorov, vključno z gozdovi; ugotavlja, da bi se z ustavitvijo krčenja in propadanja gozdov ter omogočanjem ponovnega razraščanja gozdov zagotovilo vsaj 30 % vseh blažilnih ukrepov, potrebnih za omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C1a; poudarja, da so gozdovi, s katerimi se trajnostno gospodari, izjemnega pomena v boju proti podnebnim spremembam zaradi večje sekvestracije CO_2 v rastočih gozdovih, skladiščenja ogljika v lesnih proizvodih in menjave fosilnih surovin in energije, hkrati pa zmanjšujejo tveganje gozdnih požarov, napadov škodljivcev in bolezni; poudarja pomen spodbujanja praks, ki ohranjajo naravne ponore ogljika, vključno s primarnimi gozdovi in neokrnjenimi gozdnimi tlemi, ki jih sporočilo Komisije o okrepitvi ukrepov EU za obnovo gozdov priznava kot nenadomestljive;

40. poziva vse strani, tudi EU in njene države članice, naj spoštujejo mednarodne obveznosti, med drugim tiste, prevzete v okviru foruma OZN o gozdovih, Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti, newyorške deklaracije o gozdovih in cilja št. 15 trajnostnega razvoja za ustavitev krčenja gozdov do leta 2020, zlasti cilja št. 15.2, tj. do leta 2020 spodbujati trajnostno gospodarjenje z vsemi vrstami gozdov, ustaviti krčenje gozdov, obnoviti degradirane gozdove ter znatno povečati pogozdovanje in ponovno pogozdovanje na svetovni ravni; poziva k večjim prizadevanjem na vseh političnih ravneh, da bi preprečili slabšanje stanja gozdov v Evropi in jih po potrebi povrnili v boljše stanje; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo ukrepe za pogozdovanje na degradiranih tleh in tleh, neustreznih za kmetijsko rabo;

41. glede na temeljno vlogo gozdov v boju proti podnebnim spremembam in izzive, s katerimi se nekateri lastniki gozdov v Evropi soočajo zaradi hude suše in škodljivcev, meni, da bi morala Komisija razmisliti o okviru spodbud, če trajnostno gospodarjenje z gozdovi ne bi bilo več poslovno smiselno;

Odpornost na podnebne spremembe prek prilagajanja

42. pozdravlja objavo poročila Komisije o izvajanju strategije EU o prilagajanju podnebnim spremembam, ki kaže, da je bil določen napredek dosežen pri vsakem od osmih posameznih ukrepov strategije; kljub temu ugotavlja, da so posledice podnebnih sprememb kljub svetovnim prizadevanjem za zmanjšanje emisij neizogibne in da so nujno potrebni nadaljnji ukrepi za prilagajanje; zato poziva Komisijo, naj pregleda strategijo ob upoštevanju ugotovitev poročila, v katerih je navedeno, da je EU še vedno izpostavljena podnebnim spremembam znotraj in zunaj svojih meja; poudarja, da morajo zavarovalnice vlagati v prilagajanje, javne in zasebne naložbe pa biti usmerjene v raziskave in inovacije; meni, da so prednostne naloge: varovanje zdravja ljudi, zaustavitev zmanjševanja biotske raznovrstnosti in degradacije tal ter spodbujanje prilagajanja mest;

43. ugotavlja, da člen 8 Pariškega sporazuma o izgubi in škodi določa, da bi morale pogodbenice sodelovati pri obravnavi izgube in škode, povezane z negativnimi posledicami podnebnih sprememb; zato poudarja pomen globalnih podpornih dejavnosti na področjih, ki so še posebej podvržena učinkom podnebnih sprememb;

četrtek, 28. november 2019

44. ponovno poudarja, da so prilagoditveni ukrepi neizogibni za vse države, če želijo čim bolj zmanjšati negativne učinke podnebnih sprememb in izkoristiti priložnosti za rast in trajnostni razvoj, ki bosta odporna na podnebne spremembe; poudarja, da je treba razviti enotne sisteme in orodja za spremljanje napredka in učinkovitosti nacionalnih načrtov ter ukrepov prilagajanja; obžaluje dejstvo, da osnutki nacionalnih energijskih in podnebnih načrtov držav članic niso ambiciozni glede ciljev energijske učinkovitosti in obnovljivih virov energije; opozarja, da so obnovljivi viri energije, vključno z obnovljivimi morskimi viri energije, kot element krožnega gospodarstva del rešitve za ublažitev učinkov podnebnih sprememb in prilagoditev nanje; poziva države članice, naj okrepijo svoje nacionalne načrte na področju energije in podnebnih sprememb, da bi začele v celoti izvajati Pariški sporazum;

Podnebno financiranje in drugi načini izvajanja

45. pozdravlja sklep, ki ga je sprejela COP24, da bi Prilagoditveni sklad moral še naprej podpirati Pariški sporazum; priznava pomen tega sklada za tiste skupnosti, ki so najbolj izpostavljene podnebnim spremembam, in zato pozdravlja novo zavezo držav članic, da bodo v sklad prispevale 10 milijonov ameriških dolarjev;

46. ugotavlja, da gre trenutno 37 % proračuna EU za financiranje skupne kmetijske politike, v okviru katere bi lahko zbrali obsežna sredstva za spodbujanje in nagrajevanje podnebju in okolju prijaznih praks v kmetijstvu;

47. poudarja, da bi morali v okviru skupne kmetijske politike prenehati izplačevati subvencije za okolju in podnebju škodljive prakse, med drugim za izsuševanje šotišč in čezmerno črpanje vode za namakanje, pa tudi prisotnosti dreves na kmetijskih območjih ne bi smeli več kaznovati;

48. ugotavlja, da največji delež pri javnem financiranju ukrepov proti podnebnim spremembam prispevajo EU in njene države članice; pozdravlja odločitev, sprejeto na konferenci COP24, da bo od leta 2025 dalje odločala o ambicioznejšem cilju, ki presega sedanjo zavezo, da bo od leta 2020 mobilizirala 100 milijard USD na leto, vendar izraža zaskrbljenost, ker dejanske zaveze razvitih držav še zdaleč ne dosegajo skupnega cilja 100 milijard USD na leto; pričakuje, da bodo gospodarstva v razvoju od leta 2025 dalje prispevala k višjemu znesku mednarodnega financiranja podnebnih ukrepov;

49. priznava, da podnebne spremembe niso lokaliziran izziv in da podnebni učinki zunaj EU vplivajo tudi na EU, na primer orkani, suše, poplave in gozdni požari lahko vplivajo na prehransko varnost in varnost vode v EU ter na oskrbovalne verige za storitve in blago; poziva Komisijo in države članice, naj dajo prednost povečanju mednarodnih finančnih sredstev za prilagajanje, da bo njihova raven enaka sredstvom za ublažitev podnebnih sprememb, ter naj zagotovijo sredstva za podnebno izgubo in škodo;

50. poudarja pomen začetka izvajanja globalnega cilja glede prilagajanja in mobilizacije obsežnih novih sredstev za prilagajanje v državah v razvoju; poziva EU in njene države članice, naj se zavežejo k precejšnjemu povečanju sredstev za prilagajanje; priznava potrebo po napredku v zvezi z vprašanjem izgube in škode, za kateri bi bilo treba zbrati dodatna sredstva z inovativnimi viri javnih financ v okviru varšavskega mednarodnega mehanizma;

51. poudarja vlogo trajnostnega financiranja in meni, da je hitro sprejetje in razvoj zelenega financiranja v ključnih finančnih institucijah bistveno za uspešno razogljičenje svetovnega gospodarstva; poudarja, da je treba izvajati akcijski načrt EU za trajnostno financiranje, in pozdravlja vzpostavitev mednarodne platforme v ta namen;

52. poleg tega poudarja vlogo zasebnega sektorja, vključno s podjetji in finančnimi trgi, pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja: pozdravlja prizadevanja za sprejetje zakonodaje o trajnosti v financah in poziva Komisijo, naj uvede preglednost in odgovornost za podjetja, v katera se vlaga, zlasti kadar so ogroženi trajnost in človekove pravice v državah v razvoju;

53. pozdravlja, da se je na 14. zasedanju pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti 196 vlad dogovorilo, da bodo do leta 2020 in tudi v letih potem povečale naložbe v naravo in ljudi; poudarja, da lahko gospodarska rast k trajnostnemu razvoju pripomore le, če hkrati ne propada biotska raznovrstnost in se ne zmanjšuje zmogljivost narave, da služi ljudem;

54. poudarja, da bi moral biti proračun EU skladen z njenimi mednarodnimi obvezami glede trajnostnega razvoja ter srednje- in dolgoročnimi podnebnimi in energijskimi cilji, ne pa imeti nasprotnega učinka ali ovirati izvajanja teh ciljev; zato poziva Komisijo, naj zagotovi, da naložbe EU ne bodo vplivale na okolje in biotsko raznovrstnost, in po potrebi pripravi usklajena in zavezujoča pravila; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo naslednji večletni finančni okvir v celoti skladen s Pariškim sporazumom in da nobena porabljena sredstva ne bodo v nasprotju z njim; poudarja pomen obnavljanja sredstev v Zelenem podnebnem skladu in spodbuja države članice, naj vsaj podvojijo svoj prispevek v uvodno zbiranje sredstev; pozdravlja odločitev sveta direktorjev EIB, da se bo do konca leta 2021 ukinilo financiranje večine projektov na področju fosilnih goriv, in da se bo postopoma povečal delež financiranja, namenjen podnebnim ukrepom in okoljski trajnosti, da bo ta do leta 2025 dosegel 50 % dejavnosti banke; meni, da je to prvi ambiciozen korak k preoblikovanju EIB v evropsko podnebno banko; poziva države članice, naj pri izvoznih kreditnih jamstvih uporabljajo isto načelo; poziva k posebnim državnim jamstvom v korist zelenim naložbam ter oznakam za zeleno financiranje in davčnim ugodnostim za zelene investicijske sklade in za izdajo zelenih obveznic; poudarja, da je potrebno bolj ambiciozno financiranje raziskav in inovacij, ki se lahko uporabijo v industriji;

55. poziva EIB, naj v letu 2020 pregleda svojo podnebno strategijo ter sprejme konkretne in ambiciozne akcijske načrte, da bi izpolnila svojo zavezo za uskladitev vseh svojih finančnih dejavnosti s Pariškim sporazumom, pa tudi da bi vse politike in smernice za posojila v tem sektorju čim prej uskladila s cilji Pariškega sporazuma;

56. poudarja, da je treba zagotoviti pravičen prehod na podnebno nevtralno gospodarstvo ter anticipativen in vključujoč pristop, da bi državljani imeli koristi od tega prehoda ter podprli najbolj izpostavljene regije in skupnosti; meni, da je sklad za pravičen prehod eden pravih instrumentov na ravni EU, ki lahko zagotovi vključujoč in informiran prehod za ljudi in regije v EU, ki jih bo razogljičenje najbolj prizadelo, na primer premogovniške regije v prehodu; priznava, da odškodninski skladi ne zagotavljajo pravičnega prehoda in da bi morala biti v osredju vsake politike prehoda celovita strategija EU za razvoj in modernizacijo teh regij EU, podpora vodilnim v prehodu pa bi morala biti v središču vsake politike prehoda; meni, da mora biti podnebni prehod EU trajnosten z ekološkega, gospodarskega in socialnega vidika; poziva EU in države članice, naj v zvezi s tem uvedejo ustrezne politike in financiranje, za katere bodo veljale jasne, verodostojne ter izvršljive kratkoročne in dolgoročne zaveze zadevnih držav članic v zvezi z razogljičenjem celotnega gospodarstva, tudi z vključitvijo v končne nacionalne energijske in podnebne načrte konkretnih politik za postopno opustitev premoga, ostalih fosilnih goriv in subvencij za fosilna goriva v časovnem okviru, ki bo skladen z zavezo EU, da bo globalno segrevanje ohranila v skladu z dolgoročnimi cilji Pariškega sporazuma in ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050;

57. meni, da je za uspešnost trajnostnega energetskega prehoda bistvena demokratizacija energetskega sistema; zato poziva k okrepitvi pravic državljanov in njihovih znanj in veščin za sodelovanje pri proizvodnji varne in čiste energije;

58. poudarja, da je treba na svetovni ravni začeti razprave z državami, ki so še vedno odvisne od izvoza fosilnih goriv, in sicer o tem, kako bo mogoče izvajati strategijo skupne energetske in podnebne varnosti tako, da bodo tudi tem regijam zagotovljeni boljši obeti za prihodnost;

59. meni, da ima jedrska energije lahko svoj delež pri uresničevanju podnebnih ciljev, saj ne proizvaja toplogrednih plinov, zagotovi pa lahko tudi pomemben delež električne energije, ki se proizvede v Evropi; vseeno meni, da je za to energijo, zaradi odpadkov, ki jih proizvaja, potrebna srednjeročna in dolgoročna strategija, ki upošteva tehnološki napredek (laser, fuzijo itd.), da bi se izboljšala vzdržnost celotnega sektorja;

60. podpira delo koalicije finančnih ministrov za podnebno ukrepanje in spodbuja vse vlade, naj sprejmejo njene zaveze, da bi vse politike in prakso na svojem delovnem področju uskladili s cilji Pariškega sporazuma in uvedli tudi učinkovito določanje cen ogljika, kot zahtevajo helsinška načela;

61. želi opomniti pogodbenice, da je treba zagotoviti dovolj sredstev za prehod od zavez k ukrepom in za izvajanje potrebnih ukrepov za uresničitev ciljev Pariškega sporazuma; odobrava ponovni zagon za to, da bi na evropskih mejah za uvoz v EU uvedli mehanizem za ogljično prilagoditev, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje v mednarodni trgovini in preprečili selitev virov CO_2;

Vloga nedržavnih akterjev

62. pozdravlja odločno in vse intenzivnejše gibanje mladih proti podnebnim spremembam; poudarja, kako pomembno je voditi tvoren dialog z mladimi in jih spodbujati k sodelovanju pri oblikovanju politik na vseh ravneh; pozdravlja, da si vse širši krog nedržavnih akterjev na svetovni ravni bolj in bolj prizadeva za podnebne ukrepe s konkretnimi in merljivimi cilji; opozarja na odločilno vlogo civilne družbe, zasebnega sektorja in poddržavnih oblasti pri vplivanju in dajanju pobude za javno mnenje in državne ukrepe; poziva EU, države članice in vse pogodbenice, naj spodbujajo in podpirajo nedržavne akterje, jim olajšajo delovanje in sodelujejo z njimi, saj se vse bolj prebijajo v ospredje boja proti podnebnim spremembam; meni, da bi morali pri tem sodelovati tudi državljani in da bi bilo potrebno ozaveščanje;

63. poudarja, da imajo pri doseganju ciljev Pariškega sporazuma ključno vlogo mesta, saj je v zbirnem poročilu OZN iz leta 2018 o 11. cilju trajnostnega razvoja o spremljanju napredka v smeri vključujočih, varnih, odpornih in trajnostnih mest in naselij navedeno, da v mestih nastane več kot 70 % vseh emisij toplogrednih plinov, odpadkov in onesnaževal zraka; pozdravlja zavezo 102 mest na vrhu o podnebnih ukrepih, da bodo do leta 2050 dosegla ogljično nevtralnost; poziva pogodbenice, naj mesta v večji meri vključijo v svoje načrte za zmanjšanje emisij;

Odprtost, vključevalnost in preglednost

64. poudarja, da je v prizadevanjih za omejitev povišanja povprečne svetovne temperature na 1,5 °C potrebno resnično sodelovanje vseh pogodbenic, to pa zahteva obravnavanje problematike posebnih ali nasprotujočih si interesov; ob tem ponovno izraža podporo uvedbi namenske politike o nasprotju interesov v sklopu Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC); poziva Komisijo in države članice, naj se konstruktivno vključijo v ta proces, ne da bi bili pri tem ogroženi cilji in nameni UNFCCC ter Pariškega sporazuma;

65. poudarja, da je med razseljenimi zaradi podnebnih sprememb kar 80 % žensk in otrok, ki jih podnebne spremembe na splošno tudi bolj prizadenejo kot moške, obenem pa so zaradi tega tudi bolj obremenjeni, čeprav niso toliko vključeni v sprejemanje glavnih odločitev o podnebnih ukrepih; zato poudarja, da je za uspešnost in učinkovitost podnebnih ukrepov bistvenega pomena okrepiti vlogo vseh marginaliziranih spolov ter poskrbeti za njihovo polno in enakopravno sodelovanje in vodilno vlogo v mednarodnih forumih, kot je UNFCCC, ter tudi pri nacionalnih, regionalnih in lokalnih podnebnih ukrepih; poziva EU in države članice, naj v celoti podprejo izvajanje akcijskega načrta UNFCCC za enakost spolov, zlasti tako, da ta vidik vključijo v podnebne in razvojne politike EU in da spodbujajo udeležbo pripadnic domorodnih skupnosti in zagovornikov pravic žensk v proces UNFCCC;

66. ugotavlja, da posledice podnebnih sprememb za preživetje, prehrano in dostop do izobraževanja resno vplivajo na zdravje, varstvo in razvoj otrok in mladostnikov; meni, da je treba ukrepati, da bi te škodljive posledice omejili;

Skupno prizadevanje vseh sektorjev

67. svetuje Komisiji, naj preuči povezave in druge oblike sodelovanja z deležniki na trgih ogljika v tretjih državah in regijah ter naj spodbuja k vzpostavitvi dodatnih trgov ogljika ter drugih mehanizmov za oblikovanje cen, ki bodo pripomogli k dodatni učinkovitosti in pomagali zmanjšati tveganje selitve virov CO_2 z vzpostavitvijo enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni; poziva Komisijo, naj uvede varovala, da bodo morebitne povezave s sistemom EU za trgovanje z emisijami še naprej dodatno in trajno prispevale k blaženju podnebnih sprememb in ne bodo škodovale zavezam EU glede domačih emisij toplogrednih plinov;

68. opozarja, da morajo vsi sektorji prispevati, da bi dosegli podnebno nevtralno gospodarstvo in da razogljičenje gospodarstva EU ne bi smelo voditi v selitev emisij ogljika v tretje države prek selitve virov CO2, temveč bi moralo predstavljati uspeh našega gospodarstva in industrije, ki bi bil rezultat ustreznih naložb, primernih instrumentov in priložnosti za razvoj potrebnih prelomnih inovacij in tehnologij; verjame v uspeh pristopov, ki temeljijo na trgu; meni, da morajo ukrepi za ogljično prilagoditev na mejah temeljiti na študiji izvedljivosti in biti skladni s pravili STO;

69. je seznanjen z napovedjo novoizvoljene predsednice Komisije Ursule von der Leyen, da bo sistem trgovanja z emisijami razširjen na sektorje, ki še niso vključeni v sistem trgovanja EU; zavrača neposredno vključitev v sistem EU za trgovanje z emisijami;

70. obžaluje, da je prometni sektor edini, v katerem zaznavamo rast emisij od leta 1990; poudarja, da to ni v skladu z dolgoročnim ciljem podnebne nevtralnosti, za katerega je potrebno večje in hitrejše zmanjševanje emisij v vseh sektorjih družbe, tudi v letalstvu in pomorstvu; želi spomniti, da je treba prometni sektor do leta 2050 popolnoma razogljičiti; je seznanjen, da glede na analizo Komisije aktualni globalni cilji in ukrepi, ki sta jih določili Mednarodna pomorska organizacija in Mednarodna organizacija za civilno letalstvo, ne bi dosegli potrebnega zmanjšanja emisij, tudi če bi bili izvedeni v celoti, in da so potrebni obsežni nadaljnji ukrepi, skladni s ciljem ničelnih neto emisij v celotnem gospodarstvu; meni, da bi bilo treba, če želimo zagotoviti skladnost nacionalno določenih prispevkov z zavezami vsega gospodarstva, kakor zahteva Pariški sporazum, pogodbenice spodbuditi, naj za zmanjšanje emisij iz teh sektorjev vključijo tudi emisije iz mednarodnega pomorskega in letalskega prometa ter naj opredelijo in začnejo izvajati ukrepe na mednarodni, regionalni in nacionalni ravni;

71. opozarja, da bodo globalne emisije iz mednarodnega letalstva do leta 2020 predvidoma za približno 70 % večje kot leta 2005, do leta 2050 pa bi se lahko dodatno povečale za 300 do 700 %; je zaskrbljen zaradi stopnje ambicioznosti v sistemu Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) za izravnavo in zmanjšanje emisij CO_2 za mednarodno letalstvo (CORSIA) glede na sedanja prizadevanja v zvezi s standardi in priporočeno prakso, v skladu s katerimi naj bi sistem začeli izvajati z letom 2019; poudarja, da sedanji standardi niso zadovoljivi, nesprejemljiva bi bila tudi nadaljnja razvodenitev sistema CORSIA; poziva Komisijo in države članice, naj si po najboljših močeh prizadevajo okrepiti določbe sistema CORSIA in podprejo sprejetje dolgoročnega cilja za znatno zmanjšanje emisij v letalskem sektorju, obenem pa naj ohranijo zakonodajno avtonomijo Unije v zvezi z direktivo o ETS; v zvezi s tem opozarja, da je treba v vseh evropskih ali mednarodnih ureditvah obravnavati tudi neogljične emisije toplogrednih plinov iz letalstva;

72. izraža globoko zaskrbljenost zaradi sprejetja resolucije A40-19 na 40. skupščini ICAO in tako imenovane klavzule o izključnosti za shemo CORSIA; poziva države članice, naj vložijo uradni pridržek v zvezi s tem delom resolucije, da bi ohranili zakonodajno avtonomijo Unije v zvezi z ukrepi za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz letalskega sektorja;

73. želi opomniti na pravno obveznost Komisije, da v 12 mesecih po tem, ko ICAO sprejme ustrezne instrumente in preden začne delovati sistem CORSIA, pošlje poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, v katerem med drugim preuči cilje in splošno okoljsko celovitost sistema CORSIA, vključno z njegovimi splošnimi cilji v zvezi s ciljem Pariškega sporazuma; poudarja, da sta Evropski parlament in Svet kot sozakonodajalca edini instituciji, ki odločata o prihodnjih spremembah direktive o ETS; poudarja, da naj do nadaljnjih sprememb direktive o ETS pride le, če bodo skladne z zavezo Unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu, ki po letu 2020 ne predvideva uporabe ogljične izravnave;

74. pozdravlja vse večjo podporo usklajenemu pristopu za določanje cen v letalstvu po vsej EU in poziva Komisijo, naj čim prej predstavi ambiciozen pregled direktive o obdavčitvi energije v zvezi s tem, vključno z odpravo davčnih oprostitev, ki se trenutno uporabljajo za kerozin in pomorska goriva;

75. opozarja, da se bodo emisije CO_2 v pomorskem prometu do leta 2050 po ocenah povečale za med 50 % in 250 %; pozdravlja sporazum o prvotni strategiji Mednarodne pomorske organizacije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov z ladij, kar je prvi korak tega sektorja proti izpolnjevanju temperaturnega cilja Pariškega sporazuma; poziva Mednarodno pomorsko organizacijo, naj si prizadeva za hiter napredek pri sprejemanju kratko- in srednjeročnih ukrepov za doseganje ciljev te strategije; poudarja, da je pomembno in nujno začeti izvajati kratkoročne in srednjeročne ukrepe še pred letom 2023; poziva EU, Komisijo in države članice, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi podprle hitro opredelitev Sredozemskega morja za območje kombiniranega nadzora nad emisijami emisij SOx in NOx, kar bi bil ključni korak k zmanjšanju emisij v pomorskem prometu v Evropi; poudarja, da je treba nemudoma razmisliti o nadaljnjih ukrepih in dejavnostih (tudi o instrumentih za določanje cene ogljika), da bi obravnavali emisije v pomorstvu, kar bi bilo skladno s strategijo tega sektorja o prehodu na nižje emisije; zato tudi meni, da bi morale EU in države članice pozorno spremljati vpliv in izvajanje prvotne strategije Mednarodne pomorske organizacije; pozdravlja predlog o uredbi EU, da bi se ustrezno

upošteval svetovni sistem za zbiranje podatkov o porabi goriva ladij (MRV) in svetovni sistem zbiranja podatkov Mednarodne pomorske organizacije o porabi goriva na ladjah; opozarja, da je sistem MRV prvi korak, ki naj bi EU na koncu omogočil sprejetje zavezujočih ciljev za zmanjšanje emisij; poziva Komisijo, naj v okviru svoje strategije za razogljičenje do leta 2050 čim prej razmisli o dodatnih ukrepih EU, kot je vključitev pomorskega sektorja v sistem EU za trgovanje z emisijami ter uvedba standarda za učinkovitost ladij in ladijske oznake, ter naj predlaga strategijo za sodelovanje z drugimi pogodbenicami, ki bi bile pripravljene čim prej ukrepati, da bi se zmanjšale emisije v pomorskem sektorju v skladu s temperaturnim ciljem Pariškega sporazuma;

76. poudarja, da že obstajajo preproste rešitve za zmanjšanje emisij, na primer hitrostne omejitve ali uvedba območij za nadzor emisij, kar omogoča mednarodna konvencija MARPOL; meni, da bi morala strategija za razogljičenje in evropski zeleni dogovor spodbosti naložbe, smelo zastavljene raziskave o brezemisijskih ladjah in zelenih ladje z ekološkimi sestavnimi deli, o boljšem ravnanju z odpadki in vodo ter o infrastrukturnih izboljšavah, ki bi jih potrebovali za intenziviranje trga še pred letom 2030, na primer o elektrifikaciji pristanišč;

77. poziva, naj se povečajo sredstva za raziskave v zvezi z alternativnimi gorivi ter za njihovo uvajanje na trg;

78. želi spomniti, da 23 % svetovnih emisij toplogrednih plinov izvira iz kmetijstva; poudarja, da je treba za zagotovitev zadostne prehrane za vse številnejše svetovno prebivalstvo vlagati v pametne kmetijske tehnike in proizvodne metode, kot so zajemanje metana iz gnoja, učinkovitejša raba gnojil, uporaba biomase v ciklih ter učinkovitejše metode v proizvodnji mesa in mleka;

79. želi spomniti, da približno 10 % emisij toplogrednih plinov EU povzroči kmetijstvo, a lahko z dobrim upravljanjem tal, kmetijskim gozdarstvom, varstvom biotske raznovrstnosti in drugimi tehnikami gospodarjenja z zemljišči Uniji tudi pomaga zmanjšati emisije; priznava, da ima kmetijstvo potencial, da do leta 2050 letno prihrani približno 3,9 gigaton ekvivalenta CO_2, kar je približno 8 % aktualnih svetovnih emisij toplogrednih plinov;

80. se zaveda, da približno 60 % svetovnih emisij metana oddajajo viri, kot so kmetijstvo, odlagališča odpadkov, obrati za obdelavo odpadne vode ter proizvodnja in prenos fosilnih goriv po cevovodih; opozarja, da je metan močan toplogredni plin s stoletnim potencialom segrevanja, ki je 28-krat večji od potenciala CO_2; želi Komisijo spomniti na obveznost, da mora čim prej preučiti možnosti politike za hitro obravnavo emisij metana v okviru strateškega načrta Unije za metan; poziva Komisijo, naj Evropskemu parlamentu in Svetu v prvi polovici svojega mandata posreduje ustrezne zakonodajne predloge;

81. priznava, da ima lahko kmetijski sektor v boju proti podnebnim spremembam pozitivno in pomembno vlogo, ter poudarja, kako pomembno je reformirati skupno kmetijsko politiko, da se kmete podpre pri razvoju in izvajanju kmetijskih praks, prilagojenih podnebnim spremembam, kot sta sekvestracija ogljika in ponovna uporaba emisij ogljika;

82. želi opozoriti na pomembno vlogo naravnih ponorov pri doseganju podnebne nevtralnosti v EU; poziva Komisijo, naj zasnuje podrobno strategijo EU za trajnostno povečanje naravnih ponorov v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050; spodbuja države članice, naj ta vidik temeljito obravnavajo v svojih dolgoročnih strategijah, kot zahteva člen 15(4)(b) uredbe o upravljanju energetske unije;

83. priznava vlogo, ki se pripisuje zajemanju in shranjevanju ogljika v večini scenarijev zvišanja globalne temperature za 1,5 °C iz posebnega poročila IPCC o segrevanju za 1,5 °C in sporočila Komisije z naslovom Čist planet za vse;

84. pozdravlja večja prizadevanja za uresničitev ciljev, ki so jih določile države članice v okviru strateškega načrta za energetsko tehnologijo (SET) v zvezi z izvajanjem komercialnega zajemanja in shranjevanja ogljika v evropskem energetskem in industrijskem sektorju in za razvoj trdnega regulativnega okvira za neposredno odstranjevanje CO_2 iz ozračja za varno shranjevanje do leta 2022;

85. obžaluje, da se subvencije za fosilna goriva še vedno povečujejo in znašajo približno 55 milijard EUR na leto; nujno poziva vse države članice, naj v svoje končne nacionalne energetske načrte vključijo konkretne politike, časovne načrte in ukrepe za postopno opustitev neposrednih in posrednih subvencij za fosilna goriva do leta 2022, da bodo pomagale izpolniti skupne zaveze EU in sprostile vire, ki bi jih mogli uporabiti za podnebno nevtralno družbo; poziva vse druge države pogodbenice, naj sprejmejo podobne ukrepe;

86. pozdravlja, da je začela veljati kigalijska sprememba k Montrealskemu protokolu; meni, da bi morala prinesti nov zagon, tako da bi Unija lahko poskrbela za hitro revizijo uredbe o fluoriranih plinih, da bo odpravila že znane pomanjkljivosti, ki ogrožajo podnebne ambicije Unije, na primer nezakonito trgovino z delno halogeniranim fluoroogljikovodikom, in nezadostno ukrepanje proti uporabi žveplovega heksafluorida (SF_6);

Industrija in konkurenčnost

87. meni, da bi se morale gospodarska blaginja, svetovna industrijska konkurenčnost ter podnebna politika vzajemno krepiti; poudarja, da bi morala EU do leta 2050 zavzeti vodilno mesto v prehodu na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov in s tem svojim gospodarskim panogam zagotoviti ustrezno konkurenčno prednost;

88. poudarja, kako pomembno je doseči cilje Pariškega sporazuma ter hkrati obdržati delovna mesta in industrijsko bazo v Evropi, da bi ljudem v tem sektorju dali pozitivne obete in svetu pokazali, da se industrija in podnebna nevtralnosti ne izključujeta; toplo pozdravlja zavezanost in prizadevanja številnih industrijskih akterjev v Evropi, da bi dosegli ogljično nevtralnost, ter spodbuja še neodločene sektorje in podjetja, naj sledijo številnim dobrim zgledom;

89. poleg tega pozdravlja prizadevanja in že doseženi napredek državljanov, podjetij in sektorjev EU proti izpolnitvi obveznosti iz Pariškega sporazuma po katoviškem pravilniku; zaveda pa se, da vse to ne zadošča, da bi do leta 2050 prestopili v popolnoma brezemisijsko gospodarstvo; zato spodbuja države članice ter njihove regije in občine, pa tudi podjetja in sektorje, naj si postavijo višje cilje in jih skušajo prek evropskega zelenega dogovora dejavno izpolniti, da bi se spoprijeli s podnebnimi spremembami in dodobra izkoristili priložnosti, ki jih odpira Pariški sporazum;

90. poudarja, da lahko stabilen in zanesljiv pravni okvir ter javni signali v politikah tako v EU kot v svetovnem merilu olajšajo in spodbudijo podnebne naložbe ter pomagajo preprečiti odvisnost od ogljika; ob tem želi poudariti, da je pomembno začeti pravilno in pravočasno izvajati akt „Čista energija za vse Evropejce“, in poziva, da bi skladno z obvezami iz Pariškega sporazuma zasnovali dolgoročno strategijo EU za industrijsko politiko in podnebno pravo Unije, s čimer bi poskrbeli za kratkoročni in dolgoročni razvoj industrije EU, zlasti s podpiranjem malih in srednjih podjetij, ustvarili kakovostna delovna mesta in omogočili ekološki prehod, hkrati pa tudi zagotovili, da bo industrija EU ostala svetovno konkurenčna, da bo EU do leta 2050 dosegla ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov in da nikogar ne bomo pozabili;

91. pozdravlja, da je več držav, v katerih imajo sedež večji konkurenti Evropske unije v energetsko intenzivnih panogah, uvedlo trgovanje z emisijami in druge mehanizme za oblikovanje cen; spodbuja tudi druge države, naj sledijo temu zgledu; poziva k razširitvi teh mehanizmov na vse energetsko intenzivne panoge;

92. poudarja, da je pomembno poskrbeti za več kakovostnih delovnih mest in kvalificiranih delavcev v industriji EU, saj so gonilo inovacij in prehoda na trajnostne proizvodne procese; poudarja, da je treba pomagati regijam, ki so močno odvisne od premoga in so ogljično intenzivne ter v katerih je velik delež delavcev prav v teh sektorjih, in sicer je treba v te regije vlagati in zasnovati programe za prekvalifikacijo in dokvalifikacijo, da bi tja pritegnili nova, inovativna in zagonska podjetja in panoge, zato da bi lahko na noge postavili trajnostno regionalno gospodarstvo in poskrbeli, da nihče ne bo odrinjen na stranski tir;

93. poudarja, da v boju proti podnebnim spremembam nimajo vse regije istega izhodišča, nimajo vse istih orodij in neenako nosijo tudi posledice podnebnih sprememb; zato poudarja, da je treba pri prehodu upoštevati posebnosti najbolj ranljivih regij, skupin prebivalstva in sektorjev;

četrtek, 28. november 2019

Energetska politika

94. poudarja osrednjo vlogo energije pri prehodu na gospodarstvo z ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov;

95. poudarja, da je treba problem energetske revščine pri trajnostnem energetskem prehodu reševati z okrepljenimi pravicami in boljšim obveščanjem odjemalcev energije, z ukrepi za večjo energijsko učinkovitost stavb, zlasti za gospodinjstva z nizkimi dohodki, ter z ukrepi socialne politike;

96. želi poudariti, kako pomembna je energijska učinkovitost in obnovljivi viri energije za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in za ublažitev energetske revščine;

97. poudarja, da si morajo vsi sektorji družno prizadevati za razogljičenje gospodarstva EU in doseči ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov; poudarja, da bi morale imeti države na voljo prožne možnosti, kako želijo razogljičiti svoje gospodarstvo, zato da bodo lažje ublažile socialne stroške prehoda in v družbi pridobile podporo in sprejetost;

98. meni, da bo imelo nadaljnje povezovanje notranjega energetskega trga EU osrednjo vlogo, zlasti pri doseganju gospodarstva z ničelnimi neto emisijami toplogrednih plinov;

99. želi spomniti, da sta prednostna obravnava energijske učinkovitosti, tudi z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“, in vodilni položaj na področju obnovljivih virov energije v svetovnem merilu dva osrednja cilja energetske unije EU; želi spomniti, da je bil kot cilj EU na področju obnovljivih virov do leta 2030 zastavljen delež vsaj 32 %, cilj energijske učinkovitosti pa vsaj 32,5 %; poudarja, da naj bi ta cilja sicer pripomogla k večjemu zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, kot je bilo prvotno predvideno, a še zdaleč nista skladna s 50- do 55-odstotnim zmanjšanjem, kakor predlaga nova predsednica Komisije, niti s ciljem, da bi svetovni porast temperature omejili na 1,5 °C; poziva Komisijo in Svet, naj določita dodatna prizadevanja, ki bodo potrebna za tolikšno intenziviranje energije iz obnovljivih virov in povečanje energijske učinkovitosti, da bo skladno s ciljem zmanjšanja emisij toplogrednih plinov; poziva, da bi v svetovnem merilu spodbujali ukrepe za energijsko učinkovitost in jo tudi čim hitreje začeli uporabljati;

100. pozdravlja, da delež energije iz obnovljivih virov zajema vse večji delež v svetovni oskrbi, zlasti v elektroenergetskem sektorju; je zaskrbljen, ker se energija iz obnovljivih virov le stežka uveljavlja pri ogrevanju, hlajenju in v prometu, zlasti pa v letalstvu in pomorstvu; močno ga skrbi tudi upočasnitev (po letu 2014) pri širjenju splošnega tržnega deleža energije iz obnovljivih virov v EU, kar ogroža njene energetske in podnebne cilje; poudarja, da bodo morali vsi sektorji začeti več uporabljati energijo iz obnovljivih virov, če želimo izpolniti svoje cilje na področju trajnosti;

Raziskave, inovacije, digitalne tehnologije in vesoljska politika

101. priznava, da morajo imeti v boju proti podnebnim spremembam, če naj bo uspešen, pri uresničevanju strateških ciljev Pariškega sporazuma in pri morebitnih ambicioznejših podnebnih programu ključno vlogo znanost in znanstvene inovacije; poudarja, da mora EU prevzeti vodilno vlogo v boju proti podnebnim spremembam in pri spodbujanju tehnološkega napredka za razvoj, odporen proti podnebnim spremembam;

102. poudarja tudi, da je za boj proti podnebnim spremembam zelo pomembno nadaljevati in krepiti raziskave in inovacije na področju blaženja podnebnih sprememb, politik prilagajanja, učinkovite rabe virov, nizkoogljičnih ali brezemisijskih tehnologij, trajnostne rabe sekundarnih surovin (krožno gospodarstvo) in zbiranja podatkov o podnebnih spremembah; poudarja, da je treba glede na zaveze Unije v okviru energetske unije in Pariškega sporazuma vsekakor prednostno obravnavati financiranje projektov na področju trajnostne energije v okviru programa Obzorje Evropa;

103. želi spomniti, da je področje raziskav, inovacij in konkurenčnosti eden od petih stebrov strategije EU za energetsko unijo; zato želi tudi spomniti, da imajo v boju proti globalnemu segrevanju ključno vlogo raziskovalci, in poudarja, da morajo mednarodni partnerji pri tem tesno sodelovati tudi na znanstvenem področju;

104. želi opozoriti, da ima pri podpiranju energetskega in industrijskega prehoda osrednjo vlogo digitalna tehnologija, zlasti pri izboljševanju energijske učinkovitosti, povečevanju prihrankov in zmanjševanju emisij; poudarja okoljske koristi, ki jih lahko prinese digitalizacija evropskih industrijskih panog z učinkovito rabo virov in recikliranjem ter z zmanjšanjem snovne intenzivnosti; poudarja, da bi popolna digitalizacija prenosnih in distribucijskih omrežij in vozlišč za trgovanje z energijo ter vodenje programov za odziv na povpraševanje s programskimi aplikacijami prinesla precej koristi;

105. se zaveda pomembne vloge novega vesoljskega programa EU pri podpiranju njenega boja proti podnebnim spremembam in njihovim posledicam; želi spomniti, da da imajo podatki in informacijske storitve programa Copernicus za opazovanje Zemlje, odločilno vlogo pri spremljanju Zemlje; poudarja, kako pomemben je ta program pri omogočanju mednarodnega usklajevanja opazovalnih sistemov in s tem povezanega izmenjevanja podatkov;

Podnebne spremembe in razvoj

106. želi spomniti, da je v poročilu posebnega poročevalca OZN o skrajni revščini in človekovih pravicah z dne 25. junija 2019 o problematiki podnebnih sprememb in revščini zapisano, da bi lahko podnebne spremembe podrle ves napredek, ki smo ga v zadnjih 50 letih dosegli pri razvoju, globalnem zdravju in zmanjševanju revščine, ocenjuje pa se tudi, da bodo 75 do 80 % stroškov podnebnih sprememb nosile države v razvoju;

107. poudarja, da so države v razvoju najbolj ranljive, izpostavljene podnebnim razmeram in manj utrjene proti temu, da bi zdržale čedalje intenzivnejše posledice spreminjajočega se podnebja, kar pomeni tudi prehranske in vodooskrbne krize, obsežno materialno škodo zaradi naravnih nesreč, razseljevanje prebivalcev in večje pritiske na že tako omejene vire; želi opomniti, da imajo podnebne spremembe drastične posledice za dolgoročni gospodarski razvoj teh držav, zlasti najmanj razvitih držav;

108. želi izpostaviti tropska ciklona Idai in Kenneth (slednji je najmočnejši ciklon, ki je kdaj koli prizadel afriško celino), ki sta v prvi polovici leta 2019 pustošila po Komorih, Malaviju, Mozambiku in Zimbabveju in povzročila mnogo smrti, več kot dva milijona ljudi je potrebovalo takojšnjo humanitarno pomoč v vrednosti skoraj 400 milijonov USD, kar je v največji meri pokrila EU, stroške obnove pa ocenjujejo na tri milijarde USD;

109. želi opozoriti, da bo za zmožnost držav v razvoju za prilagajanje na podnebne spremembe odločilna odpornost njihove infrastrukture; zato trdi, da je treba spodbujati naložbe v odporno infrastrukturo v teh državah in jim tako pomagati pri zoperstavljanju hudim naravnim nesrečam;

110. ponavlja svoje stališče, da bi morali vsaj 45 % sredstev iz predlaganega instrumenta za sosedstvo in razvojno sodelovanje za obdobje 2021–2027 nameniti za podporo podnebnim in okoljskim ciljem;

111. vztraja, da bo treba Pariški sporazum in agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 v notranjih in zunanjih politikah izvajati s skupnim pristopom ter ob najstrožjem spoštovanju skladnosti politik za razvoj, predvsem glede razvoja, trgovine, kmetijstva, energije in podnebja;

112. poudarja, da so podnebje, gospodarstvo in družba medsebojno soodvisni; izrecno poudarja, da podnebne spremembe neposredno življenjsko ogrožajo domorodne skupnosti, še posebej izolirane skupnosti, ki niso v stiku z drugimi; poudarja, da je tradicionalno znanje domorodnih skupnosti po podatkih IPCC najpomembnejši vir za preprečevanje podnebnih sprememb, nenazadnje tudi zato, ker je 80 % preostale biotske raznovrstnosti prav na ozemlju domorodnih ljudstev; je zgrožen nad nedavnim ubojem domorodnega voditelja Emrye Wajãpija na severu Brazilije in pozdravlja, da je visoka komisarka OZN za človekove pravice 29. julija 2019 pozvala brazilsko vlado, naj ustavi vdiranje na ozemlja domorodnih prebivalcev ter jim zagotovi miroljubno uživanje skupne pravice do zemljišč, kakor določa konvencija št. 169 Mednarodne organizacije dela;

113. poziva razvite države, s tem pa tudi države članice EU, naj si bolj prizadevajo za deljenje znanja, vzpostavljanje zmogljivosti in prenos tehnologije v državah v razvoju in s tem začnejo izvajati člene 9 do 11 Pariškega sporazuma ter člene 49, 116 in 120 akcijske agende iz Adis Abebe o financiranju za razvoj, s tem bodo namreč tudi začele izpolnjevati svoje zaveze v zvezi s 17. ciljem trajnostnega razvoja (vključno s podcilji od 17.6 do 17.8); zato poudarja pozitivni potencial večjih naložb EU v obetavne znanstvenoraziskovalne projekte; poleg tega poziva, naj EU spodbuja k sprejetju deklaracije, podobne deklaraciji iz Dohe o sporazumu TRIPS in javnem zdravju leta 2001, da bi spodbujali zakonit prenos podnebju prijazne tehnologije v države v razvoju;

114. poudarja, da so zasebne naložbe in rast bistvenega pomena za prehod na podnebju prijazno infrastrukturo in proizvodne metode; poudarja, da je treba čim bolj povečati prispevek teh naložb k podnebnemu ukrepanju in k izpolnjevanju ciljev trajnostnega razvoja, kar velja tudi za spodbude in spodbujanje javno-zasebnih partnerstev; meni, da je tu načrt za zunanje naložbe osrednje orodje; poleg tega poudarja, da bodo mogle države v razvoju samo z vključujočim in trajnostnim razvojem in rastjo resnično sodelovati v podnebnem prehodu, na primer z inovacijskimi strategijami in tehnološkim napredkom; meni, da bi morala EU hitro začeti spodbujati odgovorno in trajnostno zasebno financiranje, predvsem zaradi obvez na področju človekovih pravic in prispevanja v domače gospodarstvo v državah v razvoju; svari pa pred pretiranim zanašanjem na prostovoljna prizadevanja zasebnega sektorja;

115. se zaveda, da je vse več interesa za oblikovanje standardov za podnebju prijazne in trajnostne naložbe, in izraža pomisleke, da je primerjava zaradi širjenja pobud v zasebnem sektorju precej otežena; zato pozdravlja pobudo Komisije in mednarodne skupnosti za politični dialog in podporo naložbam v podnebno ukrepanje v državah v razvoju, na primer globalno zavezništvo o podnebnih spremembah plus (GCCA +) in Zeleni podnebni sklad; ob tem spodbuja Komisijo in države članice, naj se v mednarodnih forumih bolj zavzamejo za spodbujanje učinkovitosti in pravičnosti pri naložbah v podnebne ukrepe;

Podnebna diplomacija

116. močno podpira nadaljevanje in dodatno okrepitev političnega ozaveščanja in podnebne diplomacije EU, ki sta bistvena za močnejše uveljavljanje podnebnih ukrepov v partnerskih državah in za svetovno javno mnenje; obenem meni, da so ta prizadevanja nedvomno neustrezna, človeški viri, ki jih imata za to na voljo Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje, pa še zdaleč ne zadoščajo; zato predlaga, da je treba na tem področju močno povečati človeške vire; spodbuja Komisijo in države članice, naj k podnebni diplomaciji EU pristopijo celostno ter naj poskrbijo za povezave med podnebnimi spremembami in trajnostnim razvojem, kmetijstvom, reševanjem sporov ter migracijami in humanitarno problematiko, zato da bi omogočili svetovni prehod na ničelne neto emisije, podnebno odpornost, trajnostni razvoj ter prehransko in vodno varnost;

117. poudarja, da podnebne spremembe vse bolj negativno vplivajo na mednarodno varnost in regionalno stabilnost, kar je posledica degradacije okolja, izgube možnosti za preživljanje, selitev prebivalstva zaradi podnebnih sprememb in s tem povezanih oblik nemirov, pri katerih imajo podnebne spremembe pogosto multiplikativni učinek; zato poziva EU in države članice, naj sodelujejo s svojimi partnerji po svetu, da bi bolje razumeli, vključevali, predvidevali in obvladovali destabilizacijske posledice podnebnih sprememb; spodbuja k izvajanju programa zgodnjega opozarjanja za velike potencialne prelomne točke, ki bi lahko ogrozile trajnostne strukture in ekološke sisteme v večjih regijah ali na celinah;

118. pozdravlja zavezo in konkretne dejavnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v številnih delih sveta, na primer zelo ambiciozne zaveze številnih držav v razvoju in malih otoških držav; obžaluje pa, da manjka podobnih ambicij v številnih največjih gospodarstvih in da ni pripravljenosti na razpravo o povečanju nacionalno določenih prispevkov; želi opomniti, da EU povzroči 9 % svetovnih emisij toplogrednih plinov, čeprav ima samo 6,7 % svetovnega prebivalstva, zato je odločilno, da pokaže večje ambicije, saj ima tudi zgodovinsko večjo odgovornost za podnebne spremembe in mora biti preostalemu svetu za zgled; poudarja, da ne bo mogoče doseči ciljev Pariškega sporazuma in preprečiti točke preloma, če ne bo večjih ambicij tudi v drugih večjih gospodarstvih;

119. poziva Komisijo, naj nemudoma preuči možnosti za dodatne ukrepe, s katerimi bi spodbudili druga večja gospodarstva k povečanju nacionalno določenih prispevkov, naj izvaja dodatne konkretne ukrepe ter razmisli tudi o inovativnih pristopih;

120. poziva Komisijo in države članice, naj uporabijo vse razpoložljive instrumente (npr. mednarodna pogajanja, trgovinske in regionalne sporazume, mednarodna partnerstva), da bi podprle in spodbudile sodelovanje pri globalnem prehodu na ničelno stopnjo neto emisij, odpornost proti podnebnim spremembam, trajnostni razvoj ter prehransko in vodno varnost;

121. poudarja, da je treba podnebne cilje vključiti v vse politike EU, tudi v trgovinsko; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo vsi novi sporazumi o trgovini in naložbah, ki jih podpiše EU, v celoti skladni s Pariškim sporazumom, ter zagotovi, da bodo okoljske in podnebne določbe pravno zavezujoče in izvršljive; poziva Komisijo, naj izvede in objavi celovito oceno skladnosti obstoječih in prihodnjih sporazumov s Pariškim sporazumom; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo imeli vsi sklenjeni trgovinski sporazumi zavezujoče klavzule o izpolnjevanju zahtev Pariškega sporazuma, zlasti določb, kot sta trajnostno upravljanje in ohranjanje gozdov; poziva Komisijo, naj posebno pozornost nameni življenjskemu ciklu trgovskega blaga od zasnove do potrošnje in varstvu naravnih virov ter naj pri tem upošteva kumulativne vplive, vključno s prevozom;

122. poziva Komisijo in Svet, naj Pariški sporazum vključita v trgovinske sporazume, da bi naše trgovinske partnerje spodbudila k doseganju ciljev sporazuma; poziva ju tudi, naj revidirata dvostranske trgovinske sporazume, da bi vanje vključili ambiciozne podnebne obveznosti in partnerje tako spodbudili k sprejetju podnebnih strategij, ki bodo skladne s Pariškim sporazumom;

123. toplo pozdravlja napoved Rusije, da bo izvajala Pariški sporazum;

124. priznava, da je partnerstvo med EU in ZDA izredno pomembno za doseganje strateških ciljev Pariškega sporazuma in drugih ambicioznejših strategij; ponovno izraža obžalovanje, ker je predsednik ZDA Donald Trump napovedal izstop Združenih držav Amerike iz Pariškega sporazuma; močno pozdravlja nadaljnja proaktivna prizadevanja za podnebne ukrepe velikih ameriških zveznih držav, mest, univerz in drugih nedržavnih akterjev v ZDA v okviru kampanje „Še vedno smo zraven“; se nadeja, da bodo ZDA spet pristopile k boju proti podnebnim spremembam, in to v partnerstvu z EU, da bosta prevzela vodilno vlogo pri sklepanju svetovnih sporazumov o trgovini, industriji in energiji v skladu s Pariškim sporazumom;

125. močno obžaluje medli odziv brazilskega predsednika Jaira Bolsonara in brazilske vlade na neprimerljivo število in obseg gozdnih požarov v brazilski Amazoniji; poziva EU in njene države članice, naj si po najboljših močeh prizadevajo, da bi preprečile uničevanje okolja na tem in drugih ključnih območjih globalnega ekosistema in upoštevale tudi možno vlogo lastne trgovinske politike;

Vloga Evropskega parlamenta

126. ker mora Parlament odobriti mednarodne sporazume in ima kot sozakonodajalec osrednjo vlogo tudi pri notranjem izvajanju, meni, da mora biti tudi primerno vključen v delegacijo EU; zato pričakuje, da bo lahko navzoč na usklajevalnih sestankih EU za COP25 v Madridu in da mu bo vse od začetka faze pogajanj zagotovljen dostop do vseh pripravljalnih dokumentov;

o

o o

127. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter sekretariatu UNFCCC s prošnjo, naj jo posreduje tudi vsem pogodbenicam, ki niso članice EU.